

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 01-12-2020 r.

**Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich
Hanna Machińska**

IX.517.1041.2020.JN

**Pan
płk Andrzej Leńczuk
Zastępca Dyrektora Generalnego
Służby Więziennej**

**ul. Rakowiecka 37a
02-521 WARSZAWA**

Szanowny Panie Dyrektorze,

w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich prowadzona była korespondencja z Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie dostępności osadzonych do informacji publicznej, poprzez możliwość korzystania przez nich z zasobów sieci internetowej. Bardzo dziękuję za szczegółowe wyjaśnienia, udzielone pismami z dnia 2 czerwca i 23 września br. (BGD.055.1.2020.DS/KS) przez panią ppłk Elżbietę Krakowską, Dyrektor Biura Dyrektora Generalnego Służby Więziennej.

Rzecznik Praw Obywatelskich z niepokojem przyjął informację, iż dostęp ten został ograniczony do stron internetowych BIP oraz stron z domeną „gov.pl”, gdy są one udostępniane na zasadach przewidzianych dla stron BIP. Tak kwestie te reguluje zarządzenie nr 37/20 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 20 maja 2020 r. w sprawie udostępniania osobom pozbawionym wolności Biuletynu Informacji Publicznej wraz z zarządzeniem nr 42/20 zmieniającym przywołany akt prawny.

W związku z wejście w życie ww. zarządzenia wiele stron internetowych dotychczas dostępnych dla osadzonych straciło ten przymiot. Wśród nich, jak należy rozumieć, strony instytucji i organizacji międzynarodowych, np. takie jak:

- <https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home> - European Court of Human Rights, zawierającej orzeczenia, decyzje, rezolucje oraz raporty Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, Europejskiej Komisji Praw Człowieka oraz Komitetu Ministrów Rady Europy;

- <https://rm.coe.int/16806dbac3> - zawierającej tekst Europejskiej Konwencji o zapobieganiu torturom oraz nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, wraz ze sprawozdaniem wyjaśniającym do niej;
- https://europa.eu/european-union/index_pl – oficjalna strona internetowa Unii Europejskiej;
- www.who.int - Światowa Organizacja Zdrowia;
- <https://www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/WhoWeAre.aspx> - Biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka, które jest jednostką zajmującą się prawami człowieka. Reprezentuje światowe zobowiązanie do promowania i ochrony pełnego zakresu praw i wolności człowieka określonych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

Działania te to niewątpliwie „krok w tył” wobec wieloletnich starań Służby Więziennej, by zapewnić osobom pozbawionym wolności możliwość realizacji prawa do informacji. Biuro Informatyki i Łączności Centralnego Zarządu Służby Więziennej, które prowadziło czynności techniczne związane z dostępem więźniów do stron internetowych, wielokrotnie zapewniało Rzecznika, że będzie sukcesywnie, choć selektywnie z uwagi na potrzebę zapewnienia porządku i bezpieczeństwa jednostek penitencjarnych, odblokowywać kolejne strony internetowe.

Należy także wskazać, iż z treści pisma z dnia 8 marca 2016 r., skierowanego do Rzecznika przez pana Patryka Jakiego, ówczesnego Sekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości (l.dz. DWOIP-I-072-5/16), wynikało, że w związku z wdrożeniem w jednostkach penitencjarnych usługi sieci informatycznej istnieje możliwość, z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa, udostępnienia osadzonym kolejnych stron internetowych.

Niezwykle ważną kwestię podniósł też pan płk Grzegorz Fedorowicz, ówczesny Zastępca Dyrektora Generalnego Służby Więziennej (pismo z dnia 18 stycznia 2019 r., BP.055.2019), wskazując, że sukcesywne zwiększanie liczby stron internetowych dostępnych dla osadzonych nie tylko daje im możliwość zapoznania się z informacją publiczną zawartą w Biuletynach Informacji Publicznej, ale także skorzystanie z informacji prawnych oraz z zakresu ochrony praw człowieka. Dotychczasowa dobra praktyka udostępniania osadzonym określonych stron internetowych miała więc na celu nie tylko zapewnienie im możliwości korzystania z prawa do informacji, ale także poszerzenie świadomości prawnej.

Mam nadzieję, że Służba Więzienna, podejmując decyzję w omawianym zakresie, nie zaniechała edukacyjnego kierunku swojego działania. Dlatego też uprzejmie proszę o poinformowanie, czy ww. strony internetowe organizacji międzynarodowych są obecnie dostępne dla osób pozbawionych wolności, a jeżeli nie, to bardzo proszę o rozważenie możliwości podjęcia działań w celu zapewnienia ich dostępności.

Będę wdzięczna za powiadomienie o stanowisku zajęтым w tej sprawie oraz o podjętych działaniach.

Z poważaniem

Hanna Machińska

Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/